

Bijlage A artikel I

Ontwerp-Projectbesluit KRW Maas, maatregelen Noordelijke Grensmaas, De Weerd-Reuver en Hansummerweerd-Oude Maasarm

1 Projectbesluit en projectgebied

Dit projectbesluit ziet toe op de uitvoering van zeven KRW-maatregelen: twee maatregelen langs de Zandmaas én vijf maatregelen langs de Grensmaas. Bijlage I bevat de geometrische informatie van het projectgebied waarop dit projectbesluit betrekking heeft. Bijlage II bevat een begrippenlijst.

1.1 Beschrijving KRW-maatregelen

1.1.1 Geul De Weerd-Reuver

KRW-maatregel Geul De Weerd-Reuver ligt langs de rechteroever van de Maas ten westen van de dorpskern van Reuver. De maatregel bestaat uit het optimaliseren van een oude restgeul die nog duidelijk zichtbaar in het landschap ligt. Hiervoor worden de oude geullaagtes deels verder uitgegraven. Het betreft een geïsoleerde kwelgeul en kwelmoeras. Daarnaast vinden er werkzaamheden plaats aan een riooloverstortleiding van de Gemeente Beesel ten behoeve van het aanleggen van de geul. Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:

Kwelgeul en -moeras:

- het verder uitgraven van de oude geullaagtes van de restgeul;
- het uitgraven van flauwe taluds en steile taluds langs de beoogde geul (langs de flauwe taluds worden zo moeraszones gecreëerd tot het huidige maaiveld);
- het versmallen (toevoegen grond) van de uitstroom van de bestaande geul;
- plaatsen overstroomdrempel;
- verwijderen van struweel en struiken;
- het verwijderen van de voedselrijke toplaag (20-50 cm onder maaiveld).

Overige werkzaamheden:

- het verwijderen van de bestaande riooloverstortleiding;
- het breder uitgraven van de bestaande afwateringsloot (ter hoogte van de riooloverstort);
- aanleggen van een nieuwe overstortbuis (de riooloverstortleiding zal via deze nieuwe buis langs het fietspad direct op de Maas afwateren);
- verwijderen van stortsteen bij uitstroom;
- verwijderen van rasters;
- plaatsen van permanente rasters en toegangshekken.

Ook worden er struiken en wilgenstruweel verwijderd. De landbouwafwateringsgreppel in het midden van het maatregelgebied blijft gescheiden van het water van de geul.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlage III weergegeven ontwerp-tekening.

1.1.2 Geul Hansummerweerd-Oude Maasarm

Geul Hansummerweerd-Oude Maasarm bevindt zich aan de rechteroever van de Maas ten westen van de dorpskern Rijkel. De KRW-maatregel Geul Hansummerweerd-Oude Maasarm bestaat uit het realiseren van een drietal kwelgeulen met flauwe taluds in de bestaande laagtes van het maatregelgebied en maatregelen voor ecologische optimalisatie van de Oude Maasarm. Daarnaast voorziet de maatregel in het aanleggen van een nieuwe loop van de Swalmmonding. In de beoogde situatie loopt de Swalm in westelijke richting door en watert deze af in de Maas, in plaats van in de Oude Maasarm. Binnen de gekozen variant voor deze nieuwe beekloop liggen verschillende dwangpunten (zoals de Oude Maasarm, een zandwinplas, perenboomkweker en een dassenburcht). De nieuwe beekloop wordt daar tussendoor gelegd, zodat er geen ruimte is voor forse meanders. Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:

Kwelgeulen en -moeras:

- uitgraven van drie geulen inclusief flauwe taluds (1:10);
- rondom de kwelgeulen wordt de toplaag van de bodem reliëfvolgend afgegraven;
- uitgraven van een nieuwe greppel ten zuiden van de geulen. Deze greppel fungeert als afwateringskanaal voor de aanliggende landbouwpercelen.

Op de flauwe taluds en tussen de geulen kan zich door de laagtes moerasvegetatie ontwikkelen.

Optimalisatie Oude Maasarm:

- aanbrengen van vijf clusters rivierhout die in de Oude Maasarm worden toegevoegd;
- ballenlijn plaatsen achter de jachthaven om recreatievaart verder in de geul te voorkomen;
- verwijderen van onnatuurlijke oeverbestorting van een gedeelte van de oever (noordwest);
- deels verlagen van de oever voor ontwikkeling moeraszone (zuid).

Swalmmonding:

- uitgraven nieuwe loop van de Swalm (licht slingerend patroon met steile buitenbochten en iets flauwe taluds voor de binnenbochten);
- aanplanten van bomen langs de oever (verankeren wilgenkluit);
- aanbrengen van takkenpakketten en bomen (dood hout) in de beekmonding;
- gedeeltelijk dempen van de beekmonding;
- aanbrengen van een overstroomdrempel bij de huidige monding van de Swalm (bij het te dempen gedeelte);
- plaatselijk aanbrengen van oeverbescherming voor zandige delen;
- aanbrengen van een plaatbrug (voor het waarborgen van de bereikbaarheid voor het landbouwverkeer);
- plaatsen van breuksteen in de nieuwe uitstroom van de Swalm in de Maas.

Overige werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van rasterwerk en het aanbrengen van nieuw rasterwerk op verschillende plekken in het maatregelgebied.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlage IV weergegeven ontwerptekening.

1.1.3 Geul Brandt

KRW-maatregel Geul Brandt bevindt zich aan de rechteroever van de Grensmaas. De maatregel bestaat uit het realiseren van stromende geulen, het aantakken van visvijver Brandt op de Maas en het ecologisch optimaliseren van deze visvijver. De instroom van de stromende geul start via een zijwater van de Maas. Hier bevindt zich ook de invaart naar een jachthaven. Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:

- uitgraven van geulen richting het noorden en zuiden van de visvijver met diepe en ondiepe delen;
- plaatsen van dammen met duikers;
- verwijderen van stenen bekleding bij de uitstroom nieuwe de geul (zuid);
- toepassen van grind in de nieuwe geulen;
- toepassen van rivierhout (bomen);
- verondiepen van delen van de visvijver met zandig materiaal en aanvullen van de oevers voor flauwe taluds;
- verwijderen van rasters;
- plaatsen van rasters en een toegangshek;
- verwijderen van bomen en struweel ten behoeve van de geul;
- plaatsen van stenen tegen uitspoeling in- en uitstroom;
- verwijderen lichtmast.

In het maatregelgebied wordt de aanwezigheid van mijnsteen verwacht. Om te voorkomen dat de verontreinigde stoffen in de mijnsteen uitspoelen en dat de mijnsteen zelf erodeert, wordt de mijnsteen met een deklaag van minimaal 0,5 meter afgesloten.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlage V weergegeven ontwerptekening.

1.1.4 Oever Brandt-Visvijver

Oever Brandt-Visvijver is gelegen aan de rechteroever van de Grensmaas. De maatregel bestaat uit het realiseren van een natuurvriendelijke oever tussen rivierkilometer 63,53 en 65. Op een aantal locaties langs dit traject is mijnsteen in de bodem aangetroffen. Om te voorkomen dat de mijnsteen aan de oppervlakte komt (dagzomen), wordt langs deze locaties geen of minder oeverbestorting verwijderd. Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:

- verwijderen oeverbestorting;
- preventief afgraven van de oever;
- plaatsen falling aprons (ondergrondse dammen) aan beide zijden van de oeverontstening;
- verwijderen en herplaatsen radarbaak en vaarwegmarkering.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlage VI weergegeven ontwerptekening.

1.1.5 Geul Molensteen

De KRW-maatregel Geul Molensteen is voorzien op de rechteroever van de Grensmaas. De maatregel bestaat uit het aantakken van de plas Molensteen op de Maas, inclusief het verbeteren van ecologische kwaliteit van de plas Molensteen. De instroom van de Geul Molensteen wordt haaks aangetakt aan een stilstaande zijtak van de Maas. De bodem van het bovenstroomse geuldeel ten opzichte van de plas, heeft een bodembreedte van 10 meter op een hoogte van 20.15 +NAP en talud met een verloop van 1:3 tot op maaiveld. De instroom wordt vastgelegd met zetsteen in verband met de erosiegevoeligheid. Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:

Bestaande geul/plas Molensteen:

- uitgraven instroom met taluds;
- verwijderen van bomen/struweel;
- toepassen van rivierhout/dood hout;
- toepassen van oeverbescherming (in de vorm van zetsteen);
- gedeeltelijk ophogen van het noordelijke deel van de plas Molensteen met zand.

Nieuwe geul:

- uitgraven van de geul met taluds;
- toepassen van rivierhout/dood hout in de geul en bij de uitstroom van de geul;
- aanbrengen van een dam met 3 duikers bij de zuidelijke uitstroom van de nieuwe geul;
- aanbrengen van een drempel (met grind);
- aanbrengen van oeverbescherming-/stortsteen tussen de geul en de Maas.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlage VII weergegeven ontwerptekening.

1.1.6 Oever Laak

De maatregel Oever Laak voorziet in het realiseren van een natuurvriendelijke oever langs de oever Laak. Tussen rivierkilometer 58,05 en rivierkilometer 59,9 wordt ongeveer 1,43 km aan oeverbestorting verwijderd tot maximaal 1 meter onder ontwerppeil. Op een aantal locaties langs dit traject is mijnsteen in de bodem aangetroffen. Om te voorkomen dat de mijnsteen aan de oppervlakte komt (dagzomen), wordt langs deze locaties geen of minder oeverbestorting verwijderd. Daarnaast gelden er nog andere argumenten om de oeverbestorting langs delen van de oever te behouden, namelijk: tussen rivierkilometer 59,12 en rivierkilometer 59,53, zodat er ruimte behouden blijft voor de uitstroom van de aangrenzende maatregel Geul Laakerweerd, het elektriciteitsnet wordt ontweken en de veerpont in stand kan blijven. Daarnaast wordt er tussen rivierkilometer 59,53 en rivierkilometer 59,86 minder ontsteend om te voorkomen dat het Landgoed van Kasteel Walburg erodeert. Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:

- (gedeeltelijk) verwijderen van oeverbestorting;
- preventief afgraven van de oever;
- plaatsen van rivierhout in de Maas;
- verwijderen van bomen en struweel;
- plaatsen van falling aprons aan beide zijden van de oever;
- verplaatsen van radarbaken en vaarwegmarkering langs de oever;
- verwijderen en aanbrengen rasterwerk.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlage VIII weergegeven ontwerptekening.

1.1.7 Geul Laakerweerd

Het gebied Laakerweerd ligt ter hoogte van het dorp Ohé en Laak, tussen rivierkilometer 57,5 en 59,2. Binnen dit gebied bevinden zich de Dilkensplas en de Teggerse Plas. De oever van de uiterwaard bestaat uit een verhoogde dam. De maatregel voorziet in de aanleg van een 900 meter lange stromende nevengeul, en uit het aantakken van de Dilkensplas en de Teggerse Plas aan de Maas - en via de stromende nevengeul ook aan elkaar. Deze maatregel omvat de uitvoering van de volgende werkzaamheden:

Teggerse Plas (noordelijke plas):

- uitgraven uitstroom richting de Maas (noorden) en toepassen van bodembeschermingsmateriaal;
- ophogen van de waterbodem met zandig materiaal;
- verwijderen van een duiker;
- verwijderen van bomen en struweel;
- verwijderen/baggeren van slib in de bestaande geulen langs de zuidzijden van de plas;
- uitgraven van een moeraszone langs een van de bestaande geulen langs de zuidzijden van de plas;
- aanbrengen van dood rivierhout in de plas.

Verbindingsgeul:

- uitgraven van de geul tussen de Teggerse Plas en de Dilkensplas;
- noorden: dam aanbrengen met 5 duikers inclusief bodem- en oeverbeschermingsmateriaal;
- zuiden: dam aanbrengen met 4 duikers inclusief bodem- en oeverbeschermingsmateriaal;
- verwijderen van bomen en struweel;
- aanbrengen van een veeraster en hekwerk.

Dilkensplas (zuidelijke plas):

- uitgraven van de uitstroom richting de Maas (zuiden) en toepassen van bodembeschermingsmateriaal;
- ophogen van de waterbodem met zandig materiaal;
- verwijderen van bomen en struweel;
- aanbrengen van dood rivierhout in de plas;

Daarnaast worden de rasters langs de plassen en de beoogde geul verwijderd en worden bomen en struweel verwijderd bij de in- en uitstroomekken en het beheer- en onderhoudspad.

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de in bijlage IX weergegeven ontwerptekening.

1.2 Maatvoering

In de bijlagen III tot en met IX zijn de ontwerptekeningen met afmetingen opgenomen op basis waarvan het project wordt uitgevoerd. Het is niet uit te sluiten dat in de uitvoering kleine afwijkingen ontstaan van de maatvoering zoals opgenomen in de ontwerptekeningen. Dit is inherent aan de aard van de werkzaamheden voorkomend uit de praktisch en noodzakelijke grofmazigheid van de uitvoeringswerkzaamheden en machines. Voorwaarde is wel dat de op de ontwerptekening weergegeven grens van het projectgebied niet wordt overschreden.

2 Maatregelen ter beperking of voorkoming van nadelige gevolgen fysieke leefomgeving

Om de effecten van de KRW-maatregelen op de fysieke leefomgeving te beperken worden (tijdelijke) maatregelen getroffen om deze effecten te voorkomen of beperken. Het gaat om de volgende maatregelen:

2.1 Natuur – Soortenbescherming

- Voor broedvogels: de werkzaamheden starten buiten het broedseizoen of er wordt volledig buiten het broedseizoen gewerkt.
- Voor amfibieën en grondgebonden zoogdieren: bij de start van de werkzaamheden wordt in één richting gewerkt, en indien nodig wordt er weggewerkt van open wateren.
- Voor vleermuizen: werkzaamheden worden uitsluitend uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang en in de richting van lijnvormige elementen (zoals bosranden en bomenrijen) ook wordt zonder verlichting gewerkt. In aanvulling hierop, geldt voor de werkzaamheden voor de maatregel Geul Molensteen en Geul Laakerweerd dat gekapte bomen met geschikte openingen in de directe omgeving worden verankerd in de bodem (buiten de invloedssferen van de werkzaamheden). Hierdoor blijven de paarverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis in de eerste jaren toegankelijk voor de soort.
- Voor vissen: oeverontsteningswerkzaamheden worden rustig en in één richting uitgevoerd.
- Voor dassen: werkzaamheden in de directe omgeving van een dassenburcht worden zo kort mogelijk uitgevoerd met zo min mogelijk licht, geluid en trillingen. Binnen 20 meter van dassenburchten worden geen werkzaamheden uitgevoerd. De werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en 19.00 uur.
- Voor de bever: de werkzaamheden voor de maatregelen Geul De Weerd-Reuver, Oever Laak en Geul Laakerweerd worden zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode voor de bever uitgevoerd van september tot en met april. De werkzaamheden worden tussen zonsopgang en -ondergang uitgevoerd over een zo kort mogelijk tijdsbestek. Er wordt zoveel mogelijk afstand gehouden van actieve verblijfplaatsen. De vegetatie wordt kort gehouden.

2.2 Archeologie

- De werkzaamheden voor de maatregelen Geul De Weerd-Reuver en Geul Hanssummerweerd-Oude Maasarm worden uitgevoerd in lijn met een vastgesteld Programma van Eisen. Hieruit volgt dat deze maatregelen onder archeologische begeleiding worden uitgevoerd. Deze archeologische begeleiding omvat:
 - de continue aanwezigheid van een archeoloog tijdens de werkzaamheden;

- het uitvoeren en registreren van waarnemingen tijdens niet-archeologische bodemversturende activiteiten.

2.3 Bodem

- Om te voorkomen dat mijnsteen en de stoffen in mijnsteen vrijkomen en/of uitspoelen, wordt een deklaag aangebracht. Dit geldt voor de maatregelen Geul Brandt en Geul Molensteen.

2.4 Water

- Om effecten op de waterveiligheid te voorkomen zal er tijdens het hoogwaterseizoen geen materieel rijden binnen de (beschermings)zone van de aanwezige waterkering in beheer van het waterschap Limburg.

2.5 Niet gesprongen conventionele explosieven (NGCE)

- De werkzaamheden voor de maatregelen Geul De Weerd-Reuver, Geul Hanssummerweerd-Oude Maasarm en Geul Laakerweerd worden onder NGCE-begeleiding uitgevoerd.

3 Geïntegreerde omgevingsvergunning

Voor zover de uitvoering van de hiervoor beschreven maatregelen op grond van artikel 6.17 Besluit activiteiten leefomgeving zijn aan te merken als vergunningplichtige activiteiten, geldt dit besluit als een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedsactiviteit met betrekking tot een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk.

4 Termijn niet vaststellen omgevingsplan of provinciaal projectbesluit

Vanaf het moment waarop het projectbesluit is vastgesteld, tot 3 jaar na vaststelling van het projectbesluit, dan wel eerder als het project (waarvoor het projectbesluit is vastgesteld) is gerealiseerd, worden in het omgevingsplan van de gemeenten Beesel, Peel en Maas, Maasgouw en Roermond en in een projectbesluit van de provincie Limburg geen regels gesteld die het uitvoeren van het project belemmeren.

Als het project eerder dan 3 jaar na vaststelling van het projectbesluit is gerealiseerd, wordt dit namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat door Rijkswaterstaat tegelijkertijd schriftelijk meegedeeld aan de hiervoor genoemde gemeenten en provincie.

Bijlagen

In onderstaande tabel staan de bijlagen opgenomen

Bijlagennummer	Titel	Datum
Bijlage I	Geometrische informatie van het projectgebied	27 januari 2025
Bijlage II	Begrippen	
Bijlage III	Ontwerptekeningen Geul De Weerd-Reuver	5 april 2024
Bijlage IV	Ontwerptekeningen Geul Hanssummerweerd-Oude Maasarm	5 april 2024
Bijlage V	Ontwerptekeningen Geul Brandt	5 april 2024
Bijlage VI	Ontwerptekeningen Oever Brandt-Visvijver	5 april 2024
Bijlage VII	Ontwerptekeningen Geul Molensteen	5 april 2024
Bijlage VIII	Ontwerptekeningen Oever Laak	5 april 2024
Bijlage IX	Ontwerptekeningen Geul Laakerweerd	5 april 2024

Bijlage I Overzicht informatieobjecten

<i>projectgebied</i>	/join/id/regdata/mnre1130/2025/krw_maas_DP7_projectgebied/nld@2025-01-27
<i>Geul Brandt</i>	/join/id/regdata/mnre1130/2025/krw_maas_Brandt/nld@2025-01-27
<i>Oever Brandt-Visvijver</i>	/join/id/regdata/mnre1130/2025/krw_maas_Brandt_Visvijver/nld@2025-01-27
<i>Geul De Weerd-Reuver</i>	/join/id/regdata/mnre1130/2025/krw_maas_de_weerd_reuver/nld@2025-01-27
<i>Geul Hansummerweerd-Oude Maasarm</i>	/join/id/regdata/mnre1130/2025/krw_maas_Hansummerweerd_oude_Maas/nld@2025-01-27
<i>Oever Laak</i>	/join/id/regdata/mnre1130/2025/krw_maas_Laak/nld@2025-01-27
<i>Geul Laakerweerd</i>	/join/id/regdata/mnre1130/2025/krw_maas_Laakerweerd/nld@2025-01-27
<i>Geul Molensteen</i>	/join/id/regdata/mnre1130/2025/krw_maas_Molensteen/nld@2025-01-27

Bijlage II Begrippen

<i>Agrarisch</i>	Ander woord voor landbouw.
<i>Archeologie</i>	Wetenschap van oude historie op grond van bodemvondsten en opgravingen.
<i>Aspect</i>	Aspecten zijn de onderwerpen die binnen een milieuthema worden onderzocht. Elk aspect is vertaald naar één of meerdere criteria op basis waarvan de effectbeoordeling plaatsvindt.
<i>Baggeren</i>	Werkzaamheden waarbij baggerspecie wordt verwijderd
<i>Baggerspecie</i>	Materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem via het oppervlaktewater of ruimte die voor oppervlaktewater is bestemd.
<i>Beekmonding</i>	Het deel van een beek vanaf het punt waar deze het winterbed van de Maas inkomt tot het punt waar deze uitstroomt in de Maas.
<i>Bereikbaarheid</i>	De mate waarin een locatie binnen acceptabele tijd te bereiken is.
<i>Bestemmingsplan</i>	Gemeentelijk plan waarin het gebruik en de bebouwingsmogelijkheden van gronden en de aanleg van allerlei andere werken en werkzaamheden wordt geregeld. Onder de Omgevingswet zijn bestemmingsplannen automatisch (van rechtswege) omgezet in het omgevingsplan van elke gemeente
<i>Binnendijks</i>	Gebied landwaarts van de waterkering waarvoor een wettelijke veiligheidsnorm is gedefinieerd. De landwaartse grens van de waterkering is de grens met het achterliggende maaiveld.
<i>Bodemverontreiniging</i>	Aanwezigheid van stoffen, micro-organismen of straling op of in de bodem door, of als gevolg van menselijke activiteit, op zodanige wijze dat deze zich met de bodem kunnen vermengen, met de bodem kunnen reageren, zich in de bodem kunnen verplaatsen en/of ongecontroleerd kunnen verplaatsen, waarbij afbreuk wordt gedaan aan één of meer van de functionele eigenschappen van de bodem.
<i>Cultuurhistorie</i>	Geschiedenis van de ontwikkeling van onze beschaving
<i>Duiker</i>	Kokervormige constructie bedoeld om watergangen te verbinden.
<i>Eenzijdig aangetakte geul</i>	Een geul die aan één kant in directe verbinding staat met de rivier.
<i>EKR</i>	Ecologische kwaliteitsratio. Een methode om de KRW-waterkwaliteit te bepalen.
<i>Erosie</i>	Erosie is het proces van slijtage van een vast oppervlak waarbij materiaal wordt verplaatst of geheel verdwijnt, vooral door de werking van wind, stromend water en/of ijs.
<i>Fauna</i>	De dierenwereld.
<i>Geomorfologie</i>	Een tak van de geografie die de vormen van het landschap en de processen die bij het ontstaan daarvan een rol spelen of hebben gespeeld, bestudeert.
<i>Geïsoleerde geul</i>	Een geul in de uiterwaard die niet in directe verbinding staat met de rivier.
<i>Getijdengeul</i>	Een geul in directe verbinding met een rivier waar sprake is van getijdewerking.
<i>GNN</i>	Gelders Natuur Netwerk. Het Gelders deel van het NatuurNetwerk Nederland.
<i>GO</i>	Groene ontwikkelzone
<i>Gronddam</i>	Een grondlichaam dat twee wateren van elkaar scheidt.

<i>Habitatrichtlijn</i>	Europese richtlijn die de bescherming regelt van bedreigde natuurtypen (habitats) en in het wild levende soorten planten en dieren, die op Europees niveau van belang zijn.
<i>Indicatorsoort</i>	Dier- of plantensoorten die een algemeen beeld geven van de gezondheid van het gehele ecosysteem.
<i>Infrastructuur</i>	Het geheel aan wegen, vaarwegen, spoorlijnen, leidingen, etc. waarlangs iets of iemand wordt verplaatst.
<i>Kaderrichtlijn Water</i>	Een Europese richtlijn die voorschrijft dat de kwaliteit van Europees grond- en oppervlaktewater aan bepaalde eisen moet voldoen.
<i>Programma KRW-ZN</i>	Het programma met alle KRW-maatregelen die worden getroffen langs de Maas.
<i>KRW-gebied</i>	Het gebied binnen het projectgebied waarbinnen geen fysieke werkzaamheden plaatsvinden.
<i>KRW-maatregel</i>	Een voorgeschreven ingreep in het winterbed van de rivier met als doel de KRW-waarden te verbeteren.
<i>KRW-waterlichaam</i>	Waterlichaam waarvoor vanuit de KRW-doelen zijn gesteld voor de waterkwaliteit.
<i>Landschap</i>	De waarneembare ruimtelijke verschijningsvorm van het aardoppervlak, die wordt bepaald door de onderlinge samenhang en wederzijdse beïnvloeding van de factoren reliëf, bodem, water, klimaat, flora en fauna alsmede door de wisselwerking met de mens.
<i>Macrophyten</i>	Waterplanten die met het blote oog zichtbaar zijn, zoals riet, eendenkroos en waterzuring.
<i>Marcofauna</i>	Ongewervelde waterdieren die met het blote oog zichtbaar zijn, zoals watertorren, vlokreeftjes en poelsslakken.
<i>Mer-beoordeling</i>	Hierin wordt beoordeeld of aanzienlijke nadelige gevolgen zijn uit te sluiten. Als dit niet het geval is dient een volwaardige merprocedure te worden doorlopen.
<i>Maaiveld</i>	Hoogte van het terreinoppervlak
<i>Milieueffectrapportage</i>	De wettelijk geregelde procedure van milieueffectrapportage. (afgekort: mer)
<i>Milieueffectrapport</i>	Milieueffectrapport (Afgekort: MER). Openbaar document waarin de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven en de te verwachten gevolgen op het milieu in hun onderlinge samenhang worden beschreven en beoordeeld. Het MER wordt opgesteld ten behoeve van een of meer besluiten die over de betreffende activiteit genomen moeten worden.
<i>MIRT</i>	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
<i>Mitigerende maatregelen</i>	Maatregelen die worden genomen om de nadelige effecten van activiteiten of fysieke ingrepen te verminderen dan wel te voorkomen.
<i>Moeraszone</i>	Een nat gebied waarin kruidachtige plantensoorten domineren.
<i>Natura 2000</i>	Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie, gebaseerd op de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn.
<i>Natuurgraslanden</i>	Grasland dat bijdraagt aan de natuurwaarden. Het grasland is niet agrarisch in gebruik.
<i>NatuurNetwerk Nederland</i>	Het NatuurNetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Dit netwerk vormt de ecologische hoofdstructuur (EHS) van Neder-

<i>Natuurvriendelijke oever</i>	land. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.
<i>Niet gesprongen conventionele explosieven</i>	Een oever met een geleidelijke overgang van water naar land zodat er meer uitwisseling plaats vindt tussen bovenwater en onderwater ecosystemen.
<i>Oeverzone</i>	In en op de bodem liggende niet gesprongen explosieven, overgebleven van de oorlogshandelingen in beide wereldoorlogen en van militaire activiteiten. Voor aanleg van de KRW-maatregelen kunnen niet gesprongen explosieven een gevaar opleveren voor de betrokkenen.
<i>Overstromingsrisico</i>	De overgangszone tussen land en water.
<i>PFAS</i>	De kans dat een gebied overstroomt, doordat de waterkering rondom dat gebied op één of meer plaatsen faalt.
<i>Ruimtebeslag</i>	Per- en polyfluoralkylstoffen zijn, door de mens gemaakte, chemische stoffen. Deze stoffen komen van nature niet in het milieu voor. PFAS kunnen een negatief effect hebben op milieu en gezondheid.
<i>RWS</i>	De fysieke ruimte die nodig is voor de aanleg en inpassing van een alternatief of variant.
<i>Sediment</i>	Rijkswaterstaat.
<i>Stroomgebiedbeheerplan</i>	Sediment of afzetting is de benaming voor door wind, water en/of ijs getransporteerd materiaal. Voorbeelden van sedimenten zijn grind, zand, silt en lutum. Wanneer sediment wordt afgezet ontstaat een sedimentair gesteente.
<i>Stroomgebied (van een rivier)</i>	Plan waarin per stroomgebied de inspanningen staan van lidstaten om te voldoen aan de KRW. (Afgekort SGBP)
<i>Struweel</i>	Een gebied dat het water via een rivier afvoert naar zee of naar een meer.
<i>Talud</i>	Ook wel stuikgewas genoemd. Een begroeiing waarin struiken domineren.
<i>Terugslagklep</i>	De schuin aflopende zijden aan de binnen- en buitenkant van een dijk.
<i>Uiterwaard</i>	Een klep in een duiker die water maar in één richting doorlaat.
<i>Vegetatie</i>	Deel van de rivierbedding tussen zomerdijk en winterdijk.
<i>Verdroging</i>	De ruimtelijke verschijningsvorm van planten in samenhang met de plaatsen waar zij groeien en de rangschikking die zij uit zichzelf hebben ingenomen.
<i>Verondieping</i>	Verdroging treedt op wanneer de grondwaterstand te laag is voor de functie natuur en/of landbouw.
<i>Vertroebeling</i>	Het minder diep maken van een oppervlaktewater.
<i>Vogelrichtlijn</i>	Het minder helder worden van water doordat sediment loskomt van de bodem en (tijdelijk) in het water blijft zweven.
<i>Voorgenomen activiteit</i>	Europese Richtlijn die de bescherming van in het wild levende vogels in Europa en hun leefgebieden regelt.
<i>Voorland</i>	Datgene, wat de initiatiefnemer voornemens is uit te voeren. Dit is een beschrijving van de activiteit, inclusief de wijze waarop de activiteit zal worden uitgevoerd en de alternatieven die redelijkerwijs daarvoor in beschouwing worden genomen.
<i>Waterkering</i>	Ondiepe bodem die voor een dijk ligt.
<i>Waterkwaliteit</i>	Een verhoging in het landschap om het achterliggende gebied te beschermen tegen overstroming.
	De chemische en biologische kwaliteit van water.

Wateroverlast

Verzamelterm voor schade, ongemak en ontreding door hoge waterstanden ten gevolge van overvloedige neerslag en/of onvoldoende ontwatering.

Waterveiligheid

Beschermingsniveau tegen (grootschalige) overstromingen vanuit zee, rivieren en meren.

Waterwet

De Waterwet regelde het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbeterde de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. De waterwet deed dit totdat de Omgevingswet in januari 2024 in werking is getreden.

Zomerbed

Het gebied tussen de zomerdijken, waarbij de uiterwaarden droog staan. Deze worden doorgaans door de rivier gebruikt in de zomer.

Bijlage III tot en met IX Ontwerptekeningen

Zie www.platformparticipatie.nl/noordelijkegrensmaas-zuidelijkezandmaas voor de ontwerptekeningen van de KRW-maatregelen.